

GETUIGENIS VAN EEN EERSTE SCHOOLDAG OP HET VISSERIJ- INTERNAAT 'KONINKLIJK WERK IBIS'

Danny Vanthournout

Danny Vanthournout

**Aquariumtechnicus NAVIGO – Nationaal Visserijmuseum
Oostduinkerke**

Pastoor Schmitzstraat 5, 8670 Oostduinkerke

E-mail: danny.vanthournout@koksijde.be

HET KONINKLIJK WERK IBIS

Het Koninklijk Werk IBIS in Bredene opende oorspronkelijk de deuren in 1906, toen het door prins Albert ingewijd werd als een internaat voor weeskinderen uit de visserijsector. De leerlingen konden er tussen 6 en 12-13 jaar terecht voor een goede theoretische en praktische basisopleiding die hen voorbereidde op een leven op zee. Kort na de Eerste Wereldoorlog werd al snel beslist om naast wezen ook kinderen uit gezinnen met sociale problemen op te nemen. Aanvankelijk deed het Engels kanonneerschip 'Prinses Elisabeth' dienst als vlottend schoolschip, maar in 1924 kreeg de instelling dan toch een schoolgebouw aan wal. Vandaag de dag is het Koninklijk Werk IBIS nog steeds gevestigd in ditzelfde pand aan de Prinses Elisabethlaan in Bredene, en is ook de missie grotendeels hetzelfde gebleven. Het instituut verschaft nog steeds lager onderwijs, maar ook maritiem technisch secundair onderwijs en geeft hierbij nog altijd voorrang aan weeskinderen, kinderen en jongeren uit moeilijke sociale omstandigheden, jongens die probleemgedrag vertonen thuis en/of in de vroegere school, kinderen die lijden onder emotionele of sociale verwaarlozing, en natuurlijk aan jongeren die gericht kiezen voor een maritieme opleiding. Ikzelf zag mijn stiefvader als 8-jarig jongetje aan het werk als visser, en wou graag hetzelfde doen. Zo belandde ik in 1982 in het Koninklijk Werk IBIS, waar mijn stiefvader ook zijn basisopleiding gevolgd had. Ik zou er blijven tot en met 1986, waarna ik naar de Vrije Vissersschool in Nieuwpoort trok. Hierna enkele herinneringen aan mijn eerste dag op het internaat ...

Fig. 1. Het IBIS-gebouw werd in 1924 opgetrokken naar de plannen van architect Achille Raoux (Bron: Declercq (2007), IBIS 1906-2006: Een koninklijk verhaal).

DE EERSTE DAG

Toen ik op mijn eerste schooldag samen met mijn ouders aanklopte bij het Koninklijk Werk IBIS, werd de schoolpoort opengedaan door iemand die ons onmiddellijk groette. Dit sprak me direct aan en ik had er een goed oog in dat mijn tijd hier leuk zou worden. Eenmaal binnen werden we verder gestuurd naar de eetzaal, die voor de gelegenheid omgebouwd was tot welkomstzaal. Daar zaten zo'n 40 à 50 andere kinderen – de één al vrolijker dan de andere – die ook aan het nieuwe schooljaar begonnen. Op dat moment nam ik afscheid van mijn ouders en kon ik kennismaken met de andere leerlingen. Twee jongens, één van Chinese en de andere van Amerikaanse afkomst, kwamen al snel naar mij toe en zouden later mijn beste vrienden worden: Frédéric Ruys en Bradley Marsh. Na deze kennismaking werd ik door de opvoeders meegetroond naar de bovenste verdieping, waar twee mensen volop kleren aan het naaien waren. Ik kreeg een uniform in mijn handen gedruwd en werd tegelijkertijd ook op de hoogte gesteld dat ik vanaf nu door het leven ging als 'stamnummer 1351'. Mijn opmerking dat mijn naam gewoon Danny Vanthournout was, werd niet gehoord en het nummer bleef. Eenmaal ik mijn burgerkleren ingewisseld had voor mijn uniform, kon ik de andere kinderen terug vervoegen. Leerlingen die al te lang haar hadden werden op deze eerste dag trouwens ook nog onder handen genomen door de klusjesman, die in de kelder van het gebouw ieders lokken kortwiekte tot 9 mm lengte. Al bij al was het een leuke eerste schooldag, ook al was het onmiddellijk wennen aan de strenge structuur en de vele instructies.

Fig. 2. Plechtige communiefoto met o.a. Danny Vanthournout en zijn 2 beste vrienden Bradley Marsh en Frédéric Ruys. Achteraan directeur Hubert Caestecker (links) en IBIS-voorzitter André Schlim (rechts) (Bron: © Koninklijk Werk IBIS).

DE EERSTE NACHT

's Avonds werden we door de opvoeders naar de grote slaapzaal gebracht, waar de bedden allemaal in lange rijen stonden. Ook tijdens de nacht werd discipline gevraagd: spelen of wrikken in je bed werd niet geapprecieerd. Als je, zoals ik, niet goed kon stilliggen 's nachts, werd je dan ook vaak gestraft. Ik ben meer dan eens mijn bed uitgesleept om vervolgens op mijn knieën in de gang te gaan zitten, vaak uren aan een stuk. Mijn persoonlijk record was zo'n twee uur en een half. In het midden van de eerste nacht werden we ook plots wakker gemaakt en gingen de lichten in de slaapzaal aan. Ik wist aanvankelijk niet goed wat er gebeurde, maar al snel werd duidelijk dat het tijd was voor de zogenaamde 'Jantjes', de bedplassers in hun plastic broeken, om snel even een bezoekje aan het toilet te brengen.

Fig. 3. De slaappleaats met lange rijen bedden (Bron: © Koninklijk Werk IBIS).

Fig. 4-6. In een rechte rij richting de wasplaats en zich vervolgens omkleden, allemaal onder het alziend oog van opvoeder Willy Mylle (Bron: © Koninklijk Werk IBIS).

DE EERSTE OCHTEND

Ook de ochtendroutine was strak geregeld en de opvoeders eisten absolute discipline en orde. We moesten keurig in de rij naar de waskamer, en vervolgens moesten onze kleren en pyjama's netjes opgeplooid in de kast gelegd worden. Als dit volgens de opvoeders niet goed genoeg gedaan werd, dan moest simpelweg van voor af aan begonnen worden. Hetzelfde gold voor het opmaken van de bedden: het laken moest altijd perfect liggen, zonder plooiën of kreuken erin. En eenmaal dit gedaan was, konden we aan onze dag beginnen.

REFERENTIES

Beun, A.-S.; Lanszweert, W.; Leerman, F.; Steevens, I. 2013. Kinderen in de visserij en het onderwijsaanbod. p.68-91. In: Zeevisserij aan de Vlaamse kust. Steevens, I. *et al.* (Ed.). Stichting Kunstboek/Navigo, Oostkamp. 192p.

Historiek en huidige missie van het Koninklijk Werk IBIS vzw, te vinden op: www.ibisschool.be.